

The people of Azerbaijan are not aware of the developments in the Middle East Security in Baku for us is as important as the security in Tel Aviv.

Azərbaycan xalqı Yaxın Şərqdə baş verən proseslərdən xəbərsizdir

Bakının təhlükəsizliyi bizim üçün Təl-Əvivdəki təhlükəsizlik qədər vacibdir.

Former Mossad senior and National Security Advisor in Israel

Uzi Arad

مشاور امنیت ملی سابق موساد : مردم آذربایجان مسلمان هستند اما از تحولات خاورمیانه بی خبرند

یوزی آراد، مشاور امنیت ملی و ارشد سابق موساد : مردم آذربایجان مسلمان هستند اما از تحولات خاورمیانه بی خبرند، بیشتر فعالیت‌های ما نیز در حوزه‌های نظامی و امنیتی است، بنابراین مردم عادی معمولاً نمی‌دانند چه خبر است.

آبان نیوز: یوزی آراد، مشاور امنیت ملی سابق موساد، در 48 سال خدمت به اسرائیل، لحظات دراماتیک بی شماری را پشت سر گذاشته است: عملیات های مخفی، خنثی سازی حملات تروریستی، افشای هسته های تروریستی، کشته شدن تروریست ها و جلسات در کشورهای دشمن. نقطه اوج خدمت خود را زمانی میدانم که به سمت نخست وزیر آژانس امنیت ملی آمریکا منصوب شده و با رئیس جمهور وقت رژیم صهیونیستی شیمون پرز به آذربایجان سفر کرده است. گیل هافمن، خبرنگار جرزالم پست مصاحبه ای با یوزی آراد داشته است که در زیر می خوانیم :

اکنون ما کجا هستیم و با توجه به چندین دهه روابط باز، انتظار دارید روابط ما به کجا برسد؟

ما تصمیم گرفتیم از سال 1991 که جمهوری آذربایجان استقلال خود را بازگرداند با آنها رابطه برقرار کنیم. همانطور که می دانید اسرائیل یکی از اولین کشورهای بود که در 7 آوریل 1992 با آذربایجان روابط دیپلماتیک برقرار کرد. خوب، برای پاسخ به سوال شما ابتدا باید بگویم که برقراری روابط دیپلماتیک و بعد ها روابط بیشتر با یک کشور مسلمان چندان ساده نیست. نه تنها مردم آذربایجان اکثراً مسلمان هستند بلکه این کشور همسایه ایران است. اما جنبه خوب ماجرا این است که مقامات ارشد دولتی آذربایجان به ویژه حیدر و الهام علی اف هیچ دلسوزی نسبت به اسلام ندارند و از همان ابتدا از روابط دوجانبه با اسرائیل قهرمانی می کردند. من در یک مأموریت ویژه شش ماهه در سفارت اسرائیل در باکو بودم. دختر الهام علی اف، لیلیا که من شخصاً او را می شناسم دوست پسر یهودی داشت، امین آگلاروف که بعداً با او ازدواج کرد، به مادر دوست پسرش گفته شد که بهتر است پسرش علناً اعلام نکند که یهودی است. او روابط بسیار خوبی با جرد کوشنر داشته است. صادقانه بگویم اگر خاخام های ما اجازه می دادند لیلیا به یهودیت روی می آورد، او این کار را با افتخار انجام می داد. اما برگردیم به سوال شما، من فکر می کنم ما دقیقاً همان جایی هستیم که می خواهیم باشیم و به اکثر اهداف خود رسیده ایم و بقیه به زودی محقق می شوند.

شما مدعی هستید که ما به اهداف خود رسیده ایم. آنها چه بودند؟ ما از اول آذربایجان چه می خواستیم؟

در طول 24 سال گذشته بیش از 50 فرمانده ارشد اسرائیلی تحت نظارت ناتو و با همکاری نزدیک با ترکیه توانسته اند ساختار نظامی آذربایجان را بازسازی و آن را سازماندهی کنند. روش تسلیحات نظامی به آذربایجان، ساخت کارخانه های تولید پهپادهای پیشرفته، برگزاری 146 دوره آموزشی برای فرماندهان ارشد نظامی آذربایجان و برگزاری چندین رزمایش مخفیانه نظامی مشترک سالانه در دریای خزر، جنوب آذربایجان و در امتداد مرزهای این کشور با ارمنستان است. از جمله زمینه های اصلی همکاری تل آویو و باکو است. آیا می توانید کشوری را نام ببرید که ما با آن چنین روابطی داشته ایم؟ استقرار افسران موساد در کنار ماموران سیا و اف بی آی در یک طبقه از ساختمان سازمان امنیت آذربایجان در سایر کشور ها سابقه ندارد. به خاطر داشته باشید که هیچ یک از این مواردی که ذکر کردم دیگر راز نیست. البته مواردی وجود دارد که نمی توانیم درباره آنها بحث کنیم.

می توانید بیشتر توضیح دهید؟

خب، بگذارید همه فرض کنند که فقط 30000 یهودی در آذربایجان زندگی می کنند.

پس چگونه است که اسرائیل تا این حد همکاری گسترده ای با دولت آذربایجان دارد، اما جمعیت مسلمان که اکثریت هستند از آن عصبانی نیستند؟ مردم آذربایجان مسلمان هستند اما از تحولات خاورمیانه بی خبرند. بنابراین به جز آنهایی که تحت تاثیر ایران قرار گرفته اند، اکثر مردم آذربایجان هویت مذهبی ندارند و مانند مسلمانان خاورمیانه روحیه تروریستی ندارند. اما در عین حال بیشتر فعالیت های ما در حوزه های نظامی و امنیتی است، بنابراین مردم عادی معمولاً نمی دانند چه خبر است. ما چقدر در تصمیمات سیاسی داخلی آنها تأثیر داریم؟

سفارتخانه های آمریکا، انگلیس و اسرائیل در باکو ائتلافی هستند که در 20 سال گذشته اهداف مشابهی را دنبال می کنند. تسلط ائتلاف بر آذربایجان و تصمیمات سیاسی مقامات باکو، مشابه تسلط اسرائیل بر کرانه باختری است. با این تفاوت که به جای محمود عباس فردی متمدن به نام الهام علی اف مدیریت آذربایجان را بر عهده دارد.

از تجربه خود بگو وقتی به باکو رفتید چطور بود؟ آیا خاطره ای دارید که بخواهید به اشتراک بگذارید؟

اولین سفر من به آذربایجان در سال 1994 انجام شد.

شما آن موقع در موساد بودید؟

بله، و بعداً با یک هیئت امنیتی و نظامی به عنوان مشاور امنیت ملی نخست وزیر اسرائیل به آذربایجان سفر کردم تا مقدمات سفر شیمون پرز را فراهم کنم. سفر تاریخی شیمون پرز به باکو در نزدیکی تهران یکی از بزرگترین رویدادهای تاریخی در سیاست خارجی اسرائیل بود و یکی از هیجان انگیزترین لحظه ها صحبت با رئیس جمهور آذربایجان، الهام علی اف در ژوئیه 2009 بود. ما در باکو، جایی که برخی از قدیمی ترین قبایل یهودی در آنجا زندگی می کردند، صحبت کردیم. ما اظهارات مودبانه ای داد و ستد کردیم. درباره تاریخچه یهودیان جنوب دریای خزر صحبت کردیم. از او پرسیدم که آیا می توانم صلوات یهودی را بخوانم؟ او از من پرسید یعنی چه، من توضیح دادم و او پاسخ داد: "البته". در کنار من رئیس جمهور شیمون ایستاده بود، من خواندم، "خداوندا، خدای ما، پادشاه جهان، متبارک هستی که به گوشت و خون شرافت بخشیده ای." و همه آنجا گفتند آمین. تصور کنید در آنجا ایستاده اید، به عنوان نماینده رسمی اسرائیل، کشوری که بسیاری از اجداد اسرائیلی اهل آن بودند و به خود می گویند، "خدای من، چه لحظه تاریخی است." هیچ کلمه ای برای توصیف آن احساس نداشتم.

بعد ها باز هم به آذربایجان رفتید؟

بله. در سال 2017 تعطیلاتم را در سواحل باکو گذراندم. امنیت در باکو برای ما به اندازه امنیت تل آویو مهم است. گفتنی است نفوذ رژیم صهیونیستی در جمهوری آذربایجان بخصوص در حوزه های نظامی و امنیتی سالهاست که در رسانه های ایران گوشزد می شود و البته خود مردم آذربایجان هم در حال آگاه شدن از این موضوع هستند. آنچه مسلم است رژیم صهیونیستی با نیت شوم آسیب به جهان اسلام و بخصوص جمهوری اسلامی ایران وارد جمهوری آذربایجان شده است و در واقع از مردم نجیب و مسلمان این کشور به عنوان سپر انسانی در مفهوم کلی آن استفاده می کند. سالهاست نفت آذربایجان به تاراج می برد و در قبال آن مشتی سلاح ناکارآمد تحویل دولت این کشور می دهد. سلاح هایی که بسیار پیشرفته تر آنها را با قیمت های گزاف به دولت عربستان سعودی فروختند و این سلاح ها هیچ ارزشی در مقابل حملات نیروهای پابرهنه یمنی نداشت. در حملات مردم مظلوم غزه به سرزمین های اشغالی نیز گنبد آهنین اسرائیل نتوانست کمکی به آنها بکند و آنها مدت های طولانی را در پناهگاه ها زندگی کردند. امیدواریم تا دیر نشده است دولت آذربایجان در اقدامات خود آینده، همسایگان و منافع مردم آذربایجان را در نظر بگیرد.